

Tiedonhaku

Tiivistelmä

Tiedonetsintä: Esioppilas ja koululainen etsivät pareina tietoa eri lähteistä (tietokirjat, Internet, kämmentietokoneet tai tablettitietokoneet ja niiden sovellukset) sovitusta aiheesta (esimerkiksi linnut) ja kokoavat tietonsa seinälehdiksi tms. Lopuksi omat tuotokset esitellään muille. Oppilaat oppivat käyttämään erilaisia tietolähteitä.

Taustaa

Luokanopettaja - esiopettaja -pari on kehittänyt vertaisoppimiseen ja tutorointiin perustuvan oppimisen mallin, jossa koululainen opettaa esioppilaille jo oppimiansa taitoja ja tietoja. Oppisisällöt poimitaan mediakasvatuksen piiristä, mutta työskentely sopii mihin tahansa koulun ja esiopetuksen sisältöalueisiin.

Esioppilaat muodostavat pysyvät tutor-parit ensimmäisen ja/tai toisen luokan oppilaiden kanssa. Opettajat ja muu henkilökunta (avustajat, kerho-ohjaajat ja lastenhoitajat) opettavat ja ohjaavat ryhmiä joustavasti. Käytänteet ovat muodostaneet vuosisuunnitelman, jota vaihdellen toteutetaan.

Tavoitteet

- Oppilaat oppivat etsimään tietoa eri lähteistä
- oppilaat oppivat suhtautumaan kriittisesti löytämäänsä tietoon ja vertailemaan löytämiään tietoja
- oppilaiden lukutaito ja medialukutaito kehittyvät
- oppilaiden mediavälineiden käyttötaidot vahvistuvat
- oppilaiden sosiaaliset taidot vahvistuvat.

Oppiaineet

Äidinkieli, ympäristö- ja luonnontieto, mediakasvatus

Ajankäyttö

45 – 60 min.

Ennakkovalmistelut

Oppilaiden käyttöön tulee varata Internet-yhteydessä olevia tietokoneita, tietokirjoja ja kämmentietokoneita tai tablettitietokoneita (esim. iPodTouch, iPad), joista löytyy aiheeseen liittyviä sovelluksia (esim. Sieniopas). Kämmentietokoneella ja tabletilla on mahdollista käyttää myös langatonta verkkoa.

Etukäteen on hyvä keskustella oppilaiden kanssa tiedonhausta, tietojen oikeellisuudesta ja keinoista arvioida tietoa. Anna oppilaiden tutkia tietokirjoja ja Internetistä löytyvää tietoa.

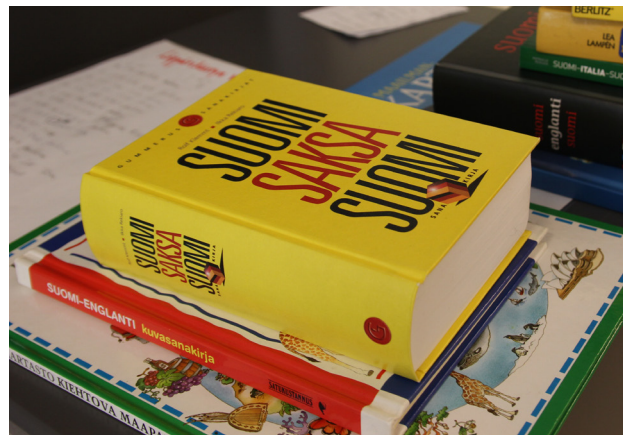
Valmista seinälehti- tai kirjan sivu -pohja, johon oppilaat kirjaavat löytämänsä tiedon (mukana malli). Jaa oppilaat valmiiksi esioppilas-koululainen -pareiksi.

Resurssit

Jos suuri oppilasryhmä on jaettuna kahtia (kaksi eri kertaa) tarvitaan kummallekin ryhmälle vastuuopettaja ja tila. Avustajia ja muuta henkilökuntaa tarpeen mukaan.

Jokainen oppilaspari tarvitsee tietokoneen Internet-yhteydellä, kämmentietokoneen tai tablettitietokoneen, joissa on aiheeseen soveltuvia ohjelmia sekä aiheenmukaisia (lasten) tietokirjoja.

Opettajalla valmiita tiedonhaku-pohjia jaettavaksi oppilaille sekä luokkatilassa dokumenttikamera valmiiden töiden esittelyyn.

Työtavat

Esioppilaat ja koululaiset jaetaan etukäteen sovittuihin pareihin. Aluksi opettaja esittelee seinälehdien tai kirjan, joka on tarkoitettu valmistamaan yhdessä. Esimerkiksi lintukirja syntyy, kun jokainen pari valmistaa sivun yhdestä lintulajista. Tämän jälkeen opettaja esittelee käytössä olevat lähteet ja suosittelee käyttämään useita eri lähteitä. Oppilasparit saavat lehden tai kirjan sivupohjan.

Parit etsivät tietoa saamastaan aiheesta (esim. lintu, sieni, vieraan kielen sanat) ja täydentävät tietojen avulla valmiin pohjan. Kirjoitustaitoinen toimii kirjuriina ja -taidoton piirtää tarvittavat kuvat. Kuvia voi halutessaan myös tulostaa ja liimata pohjalle.

Parit esittelevät tuotoksensa dokumenttikameran avulla joko yhdessä koko ryhmälle tai esioppilas esiopetukselle ja koululainen luokalleen. Lopuksi parien töitä kootaan yhtenäisen seinälehti tai kirja, esimerkiksi eri lajeja esittelevä lintukirja.

Muuta huomioitavaa

Tiedonhakua voi soveltaa eri oppiaineisiin ja eri luokka-asteille. Seinälehtiä tai kirjoja voi tehdä esimerkiksi Suomen presidenteistä, Euroopan maista, alkuaineista tai sanaluokista. Tiedonhakupohjassa käytettävää taulukkoa laajentamalla saadaan esitetystä tiedosta monitasoisempaa ja tiedonhausta laajempaa.

Liitteistä löytyy tiedonhakupohjiin kaksi esimerkkiä.

